

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली

आजपर्यंत विद्यापीठांनी संयुक्त कृषि संशोधन व
विकास समितीद्वारे संशोधन शिफारशी केलेले पिकनिहाय तंत्रज्ञान

पीक व वाण	: घेवडा																														
शिफारशींचा तपशिल (वर्षनिहाय)	: वर्ष - २००५																														
पाणी व्यवस्थापनाबद्दल शिफारशी	: कोकणातील जांभ्या जमिनीमध्ये रब्बी-उन्हाळी हंगामामध्ये घेवडयाच्या (वाण कोकण भुषण) अधिक उत्पन्नासाठी सुक्ष्म सिंचन पध्दतीने, गवताचे आच्छादत वापरुन नोक्हेंबरच्या पहिल्या पंधरवडयापासून जानेवारीच्या पहिल्या पंधरवडयापर्यंत दोन दिवसाआड व त्यापुढे मार्च अखेर पर्यंत एक दिवसाआड पाणी द्यावे. त्यामुळे ६० टक्के पाण्याची बचत होवून अधिक उत्पादन मिळण्यासाठी शिफारस करण्यात येत आहे.																														
पीक व्यवस्थापनाबद्दल इतर शिफारशी	: घेवडा पिकात आर्थिक दृष्ट्या फायदेशीर व प्रभावी तण नियंत्रणाकरिता पेरणी नंतर २० दिवसांनी व ४५ दिवसांनी अशा दोन निंदण्या कराव्यात. अथवा उगवणीपूर्वी ऑकझीडायाजिल १०० ग्रॅम क्रियाशिल घटक प्रति हेक्टरी फवारुन पेरणीनंतर ४५ दिवसांनी एक निंदणी करावी.																														
शिफारशींचा तपशिल (वर्षनिहाय)	: वर्ष - २०१३																														
पीक व्यवस्थापनाबद्दल इतर शिफारशी	: घेवडा बियाण्याची पेरणीनंतर होणारी कुज व घेवडा रोपांची उगवण पश्चात होणारी मर कमी करण्यासाठी प्रती किलो बियाण्यास १ ग्रॅम कार्बन्डङ्गीम आणि नंतर ५ ग्रॅम ट्रायकोडर्मा यांची बीजप्रक्रिया करण्याची शिफारस करण्यात येते.																														
शिफारशींचा तपशिल (वर्षनिहाय)	: वर्ष - २०१६																														
काढणीपश्चात तंत्रज्ञानाबद्दल शिफारशी	: कोकणामध्ये चवळी व घेवडा बियाण्याची उगवणशक्ती (७५ टक्क्यांपेक्षा जास्त) दोन वर्षांपर्यंत राहण्यासाठी अॅल्युमिनीअम फॉइल बँग वापरावी.																														
शिफारशींचा तपशिल (वर्षनिहाय)	: वर्ष - २०१८																														
पीक व्यवस्थापनाबद्दल इतर शिफारशी	: उत्तर कोकण किनारपट्टी विभागात 'भात-भुईमूग' 'भात-मधुमका' आणि 'भात-घेवडा' या सेंद्रिय पिक पद्धतीपासून अधिक उत्पादन आणि आर्थिक फायदा मिळण्यासाठी खालील तपशिलानुसार विविध स्रोतातून अन्नद्रव्य व्यवस्थापनाची शिफारस करण्यात येते.																														
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">स्रोत</th> <th rowspan="2">खरीप भात</th> <th colspan="3">रब्बी पिके</th> </tr> <tr> <th>भुईमूग</th> <th>मधुमका</th> <th>घेवडा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>शेणखत (टन प्रति हेक्टर)</td> <td>५.०</td> <td>१.५</td> <td>६.०</td> <td>४.०</td> </tr> <tr> <td>गिरीपुष्पाचा हिरवा पाला (टन प्रति हेक्टर)</td> <td>७.५</td> <td>--</td> <td>--</td> <td>--</td> </tr> <tr> <td>निबोळी पेंड (टन प्रति हेक्टर)</td> <td>०.५</td> <td>०.१५०</td> <td>०-६</td> <td>०.४</td> </tr> <tr> <td>भाताचा पेंढा (टन प्रति हेक्टर)</td> <td>४.०</td> <td>--</td> <td>--</td> <td>--</td> </tr> </tbody> </table>				स्रोत	खरीप भात	रब्बी पिके			भुईमूग	मधुमका	घेवडा	शेणखत (टन प्रति हेक्टर)	५.०	१.५	६.०	४.०	गिरीपुष्पाचा हिरवा पाला (टन प्रति हेक्टर)	७.५	--	--	--	निबोळी पेंड (टन प्रति हेक्टर)	०.५	०.१५०	०-६	०.४	भाताचा पेंढा (टन प्रति हेक्टर)	४.०	--	--	--
स्रोत	खरीप भात	रब्बी पिके																													
		भुईमूग	मधुमका	घेवडा																											
शेणखत (टन प्रति हेक्टर)	५.०	१.५	६.०	४.०																											
गिरीपुष्पाचा हिरवा पाला (टन प्रति हेक्टर)	७.५	--	--	--																											
निबोळी पेंड (टन प्रति हेक्टर)	०.५	०.१५०	०-६	०.४																											
भाताचा पेंढा (टन प्रति हेक्टर)	४.०	--	--	--																											

		गांडूळखत (टन प्रति हेक्टर)	--	०.५	२.०	१.३
		गोमुत्र आणि गांडूळ पाणी यांच्या प्रत्येकी १० टक्के द्रावणाच्या पेरणीनंतर ३० व ६० दिवसांनी दोन फवारण्या (लि./हे.)	--	--	५०	--